

Nr 240.

Av herr **Olsson** i Blädinge, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 100, med förslag till lag om allmänna vägar på landet.

Av Kungl. Maj:ts proposition nr 100 angående ny väglag finner man, att inkomsten för jordbruket, ifråga om bestridande av kostnaderna för väghållningen, fortfarande skall beskattas sex gånger högre än annan inkomst. Anledningen till att så tidigare varit fallet har väl varit den att jordbruket, såväl till följd av vägunderhållet som andra naturaprestationer varit jämförelsevis lågt taxerat. I den mån, som dessa särskilda prestationer blivit avlyftade från jordbruket, hava taxeringsvärdena stigit högst betydligt och torde nu i många fall till och med överstiga verkliga värdet, som borde vara lika med jordbrukets räntabilitet.

Härtill kommer att jordbruket numera beskattas för fulla inkomsten utöver 6 % av taxeringsvärdet, som kan inträffa under goda år, men också efter fulla 6 % beräknad inkomst under sådana år, då ringa eller ingen inkomst erhålles. Beträffande skogsbruket är förhållandet så att skogen beskattas såväl under tillväxten som vid försäljning, alltså en dubbelbeskattning, förutom den skogsaccis som vid försäljningen erlägges. Man kan under sådant förhållande fråga sig med vad skäl inkomsten av jordbruksfastighet, den inkomst nämligen som beräknas på taxeringsvärdet, skall, såsom förut är nämnt, beskattas mångfaldiga gånger högre än annan inkomst.

Det kan invändas att vägarna gagna jordbruket mest, men därpå kan svaras, att jordbruket är icke ett självändamål utan ett allmänt intresse. Det finnes en otalig mängd jordbruk som äro så belägna att deras brukare icke alls kunna använda de allmänna vägarna för själva jordbruksdriften utan äro uteslutande hänvisade till att därför hålla en-

skilda brukningsvägar. När det sedan blir fråga om att avyttra jordbruksprodukter äro vägarne lika nödvändiga för köparen som säljaren.

Jag kan sålunda icke finna att den nu föreslagna skattefördelningen åstadkommer den rättvisa skatteutjämning som bör ligga till grund för all beskattning.

En annan oegentlighet är bestämmelsen om att sammankoppla flera fastigheter till s. k. körlag, vilket säkerligen kommer att leda till många misshälligheter och bråk grannar emellan. Detta vore att återgå till den gamla längesedan utdömda formen då byalagen hade sina samfällighetsarbeten, som, enligt vad som berättats, ofta orsakade osämja bland byamännen. I de allra flesta fall kan nog en god lastbil utgöra den bästa motvikten emot den befarade trustbildningen lantmännen emellan, ifall sådan skulle förekomma.

Då vägunderhållet enligt det nu föreliggande förslaget efter all sannolikhet kommer att kosta högst betydligt mera än det nuvarande, icke allenast för den enskilde utan även för staten, kan det ifrågasättas om den nuvarande depressionstiden är den lämpliga att påtaga sig nya stora skattebördor.

Ehuru jag, för vinnande av en jämnare fördelning av vägunderhållet de olika distrikten emellan ävensom ett förbättrat vägunderhåll, gärna önskade medverka härtill genom antagande av en ny väglag, får jag likväl på härovan anförda grunder och i avvaktan på ett nytt förslag, fotat på rättvisare skattegrunder, hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 100 angående ny väglag.

Stockholm den 21 mars 1922.

P. M. Olsson.